14 නිවේදන

කිසි යම් ප්‍රවෘත්තියක් හෝ දැනුම් දීමක් හෝ අන්‍යයන්ට අවබෝධ වන පරිදි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම නිවේදන නම් වේ.

එවැනි නිවේදනයක් අසන්නාට නිවැරදිව ග්‍රහණය කර ගත හැකි වනුයේ එය නිරවුල්ව හා පැහැදිලිව බස හසුරුවමින් ප්‍රකාශ කළ හොත් පමණි. ඒ සඳහා කථකයා හෝ නිවේදකයා හෝ අවධාරණය කළ යුතු තැන් අවධාරණය කරමින් නිසි හඬ පාලනයෙන් යුතුව එම ප්‍රකාශය සංයමයෙන් යුතුව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. විවිධ අවස්ථාවල දී කෙරෙන නිවේදන පිළිබඳ මේ පාඩමෙන් ඔබට මඟ පෙන්වීමක් සිදු කෙරේ. ඒ ඒ අවස්ථාව අනුව නිවේදන වෙනස් වන අයුරුත් පාඩමේ දී ඔබට අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

(හඳුන්ගම මහා විද්‍යාලයේ සෙල්ලම් පිටියෙහි ළමයි පිරිසක් සෙල්ලම් කරමින් සිටිති.)

අසිතඃ අන්න මොකක්ද කියනවා ඇහෙනවා. සද්ද නැතිව ඉන්නකෝ, ඒක අහගන්න.

සමිතඃ මොකක් හරි වැදගත් තොරතුරක්.

මුදිතඃ තොරතුරක් නොවෙයි, නිවේදනයක්. මතක නැද්ද එදා ටීචර් කිව්වා මේ වෙලාවට නිවේදන කියවනවා කියලා.

සමිතඃ සද්ද නැතිව ඉන්නකෝ, ඒක අහගන්න.

"මේ මස විසි අට වනදා පාසල අවසන් වීමෙන් පසු පස්වරු දෙකට නිවාස රැස්වීම් පැවැත්වේ. විජය නිවාසයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් ප්‍රධාන ශාලාවට ද ගැමුණු නිවාසයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් සමාධි ශාලාවට ද පරාක්‍රම නිවාසයේ ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් මෛත්‍රී ශාලාවට ද රැස් වන්න. ඒ ඒ නිවාසය සඳහා නායක නායිකාවන්, ක්‍රීඩා නායක නායිකාවන් තෝරා ගැනීම ද එදින සිදු කෙරේ. සියලු දෙනා ම නියමිත වේලාවට පැමිණෙන්න."

අසිතඃ විසි අට කියන්නේ අනිද්දා නේ ද?

සමිතඃ ඔව්
අසිත පරාක්‍රම නිවාසයේ නේ ද? එහෙනම් මෛත්‍රී ශාලාවට එන්න වෙන්නේ.

අසිත : ඔය රැස්වීම ඉවර වෙන කොට හවස් වෙනවා. අපිට එදාට කෑමත් අරන් එන්න වෙනවා.

මුදිත : ඉතින් ඒ නිවේදනයේ එහෙම කිව්වේ නැහැ නේ. දැන් ළමයි දන්නේ නැහැ නේ කෑම ගේන්න ඕනැ ද නැද්ද කියලා.

සමිත : ඔව්. ඒකේ කියන්න තිබුණා නේ කෑම අරන් එන්න කියලා.

අසිත : ඔන්න තව නිවේදනයක් ඇහෙනවා.

සමිත : නෑ. ඒක තව වරක් කියනවා ඇති.

අසිත : තව වරක් කියල ඉවර යි. මේ වෙන එකක්.

සමිත : ඔය අපේ අධ්‍යාපන ගමන ගැන.

අසිත : ඔව්! ඔව්! හොඳට අහගෙන ඉමු.

"සියලු ම ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් හොඳින් සවන් දෙන්න.
මහනුවර පැවැත්වෙන කෘෂිකාර්මික ප්‍රදර්ශනය නැරඹීමේ අධ්‍යාපන චාරිකාව. කලින් සාකච්ඡා කර ගත් පරිදි මෙම චාරිකාව මාර්තු මස අට වන දා පිටත් වීමට නියමිත ය. පෙරවරු පහට පාසල අසලින් පිටත් වේ. බස්රියෙන් කොළඹට ගොස් එතැන් සිට ගමන් කරන්නේ දුම්රියෙනි.
උදෑසන පහට පෙර සියලු දෙනා ම පාසලට පැමිණෙන්න. පිරිමි ළමයින් අංක එක බස් රථයට ද ගැහැනු ළමයින් අංක දෙක බස් රථයට ද ගොඩ විය යුතු ය. උදෑසන හා දවල් ආහාර රැගෙන ආ යුතු ය. බස් රියේ දී, දුම්රියේ දී මෙන් ම ප්‍රදර්ශන භූමියේ දී සන්සුන්ව, විනීතව හැසිරෙන්න. ආපසු පාසලට පැමිණෙන විට රාත්‍රි නවය පමණ වේ. ඔබ කැඳවා ගෙන යෑම සඳහා ඒ වේලාවට පාසලට පැමිණෙන ලෙස දෙමාපියන්ට කියන්න. චාරිකාව සඳහා මුදල් ලබා දීමට නො හැකි වූ සිසුන් වෙතොත් හෙට උදේ දහයට පෙර මුණසිංහ ගුරුතුමාට මුදල් භාර දෙන්න."

සමිත : ඒ නිවේදනේ හොඳට කිව්වා. හරි පැහැදිලි යි. කරන්න ඕනෑ ඔක්කොම හොඳට තේරුණා, හරි ම පැහැදිලි යි.

• • • • •

(කොටුව දුම්රියපළ භූමියෙහි ළමයි සෝෂා කරමින් එහෙ මෙහෙ ඇවිදිති.)

මුදිත : ඔන්න සමිත, අහං ඉන්න, දුම්රියපළේ නිවේදනයක් කියනවා.

"කරුණාකර සවන් දෙන්න"
"තුන්වන වේදිකාවට දැන් පැමිණි යාල්දේවි ශීඝ්‍රගාමී දුම්රිය පෙරවරු නවය යි පහළොවට යාපනය බලා පිටත් වේ. එය නවත්වන්නේ රාගම, පොල්ගහවෙල, මහව, අනුරාධපුර, වවුනියාව යන දුම්රිය ස්ථානවල පමණි. වවුනියාව සිට යාපනය දක්වා සියලු ම දුම්රිය ස්ථානවල එම යාල් දේවි දුම්රිය නවත්වනවා ඇත."

මුදිත : අන්න ඒ නිවේදනය දෙමළෙන් කියනවා.
අසිත : ඒක හොඳයි. නැත්නම් දෙමළ අයට තේරෙන්නේ නැහැ නේ.
මුදිත : අන්න ඇහෙනව ද අසිත ඒ නිවේදනය ඉංග්‍රීසියෙනුත් කියනවා.
සමිත : ඔන්න අපි යන දුම්රිය ගැනත් කියනවා.

"කරුණාකර සවන් දෙන්න.
දෙවන වේදිකාවට දැන් පැමිණි නගරාන්තර ශීඝ්‍රගාමී දුම්රිය පෙරවරු නවය යි තිහට මහනුවර බලා පිටත් වෙයි. එම දුම්රිය නවත්වන්නේ පේරාදෙණිය දුම්රිය ස්ථානයේ පමණි."

අසිත : බලන්න සමිත ඒ දුම්රිය ගැන කියන නිවේදනය වෙන ඒවාට වැඩිය වෙනස් නේ ද?

මුදිත : අන්න! අන්න! සර් එනවා අපිත් යං කෝච්චිය ළඟට.

සමිත : මොකක් ද අසිත මේ කෝච්චිය නගරාන්තර එකක් කියලා කිව්වේ.

අසිත : ප්‍රධාන නගර අතරෙ විතර යි යන්නේ මග නවත්වන්නේ නැහැ. ඒක යි නගරාන්තර කියන්නේ.

මුදිත : එතකොට මග බහින අයට මේකෙ යන්න බැහැ.

අසිත : බැහැ පේරාදෙණියෙ යි මහනුවර යි විතර ම යි නවත්වන්නේ.
(දුම්රිය නවත්වන ශබ්දය ඇසේ)

ළමයි : පේරාදෙණිය ඉස්ටේසමේ නැවැත්තුවා.

ගුරුවරයෙක්: (ශබ්ද නගා) ළමයි කවුරුත් මෙතන බහින්න එපා. මේ පේරාදෙණිය ඉස්ටේසම. අපි බහින්නේ ඊළඟට නවත්වන තැන, මහනුවර.

තවත් ගුරුවරයෙක් : හොඳින් අහගන්න - කෝච්චිය නැවැත්තුවා ම ඔක්කොම එක පාරට ම කඩා ගෙන බහින්නේ නැහැ. එක් එක් කෙනා හිමිහිට බහින්න. බැහැලා වේදිකාවට වෙලා දෙන්නා දෙන්නා පේළියට ඉන්න.

මුදිත : සර්ලත් ඒ කිව්වේ නිවේදනයක් තමයි. දැන් අපිට මොකක් ද කරන්න ඕනෑ කියල තේරුණා නේ.

• • • • •

ළමයි : (කලබලයෙන් මෙන්)
අන්න! අන්න! ප්‍රදර්ශනේ අර සද්දේ ඇහෙන්නේ-බහිමු, බහිමු.

සමිත : එහෙම එක පාරට ම බහින්න බැහැ නේ. සර්, කිව්වෙත් එක එක්කෙනා බහින්න කියල නේ.

අසිත : ඔය ප්‍රදර්ශන භූමියෙත් නිවේදන කියවනවා ඇහෙන්නේ.

සමිත : සෙනග ගොඩක් ඉන්න හින්ද මෙතන නම් නිතර ම නිවේදන කියන්න වෙනවා ඇති.

මුදිත : අන්න! කවුද ළමයෙක් නැති වෙලාලු.

"කරුණාකර සවන් දෙන්න"
"කෑගල්ලේ සිට පැමිණි රුවනි තම දෙමාපියන් එනතුරු පිවිසුම් දොරටුව අසල රැඳී සිටී. කරුණාකර දෙමාපියන් පැමිණ එම දරුවා භාර ගන්නා ලෙස ඉල්ලා සිටිමු. ස්තුති යි, මෙයට සංවිධායක කමිටුව"

සමිත : මේ වගේ සෙනග පිරිල ඉන්න තැන්වලට ආවා ම අපිටත් ඔහොම වෙයි ද දන්නෑ.

අසිත : එහෙම මඟ හැරුණොත් කරන්න තියෙන්නේ ඒ කාර්යාලයට ගිහින් කියන එක. එතකොට ඒ ගොල්ලො මේ වාගෙ නිවේදනයක් දාලා හොයලා දෙනවා ඇති.

මුදිත : ඔව් ඉතින් දෙමාපියො හිටියොත් නිවේදනය අහගෙන ඉඳලා එනවා ඇති.

සමිත : ඒක නෙවෙයි සමිත බලන්නකො ඒ නිවේදනය අන්තිමට ස්තුති යි කියලත් කියනවා.

මුදිත : යමු ද ඉස්සරහට මෙතන සෙනග පිරිල නේ.

අසිත : නෑ, නෑ, යන්න එපා අපි සර්ලා එනකං ඉමු. කොයි පැත්තට යනව ද දන්නේ නැහැ නේ.

"කරුණාකර සවන් දෙන්න"
"මේ නිවේදනය ප්‍රදර්ශනය නරඹන සියලු දෙනාට යි. හැම දෙනා ම ප්‍රවේශ පත්‍ර රැගෙන ප්‍රදර්ශන භූමියට ඇතුළු වන්න. යොදා ඇති ඊතලය අනුව ගමන් කරන්න. කරුණාකර ප්‍රදර්ශන කුටිවල ඇති පැළ වර්ග හා ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ අත ගෑමෙන් වළකින්න. පැළ වර්ග මිල දී ගන්නේ නම් කරුණාකර රිසිට් පතක් ලබා ගන්න. ස්තුති යි."

ළමයි : අපිත් ඒ කියපු විදියට ඊතලය අනුව යමු. නැත්නම් මග හැරෙයි. අන්න! සර්ලත් එනවා.

සමිත : ප්‍රදර්ශනේ හොඳට බලන්න පුළුවන් වුණේ නිවේදනවලින් උපදෙස් දුන්නාට පස්සේ.

අසිත : අපිත් ඒ වගේ නිවේදන කියවන්න උත්සාහ කරමු.

සමිත : ඔව්, අසිත අපේ පන්තියේ කෙරෙන නිවේදන අපිට කරන්න පුළුවන් නේ.

අසිත, මුදිත : ඔව්! ඔව්! උත්සාහ කරමු.

අවබෝධය

1. පාඩමේ සඳහන් පළමුවන නිවේදනයෙන් කියැවෙන්නේ කුමක් ගැන ද?
2. පළමු නිවේදනයේ සිසුන් දුටු අඩුපාඩු මොනවා ද?
3. පාඩමේ එන චාරිකාවේ අරමුණ කුමක් ද?
4. නිවේදනය අනුව චාරිකාව පිටත් වන වේලාව හා ආපසු පැමිණෙන වේලාව කීය ද?
5. චාරිකාව යෑමට සිසුන් රැගෙන ආ යුත්තේ මොනවා ද?
6. පාඩමේ දුම්රිය දෙකක් ගැන සඳහන් වේ. ඒවා මොනවා ද?

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පාසලේ දී ඔබට අසන්නට ලැබුණු නිවේදනයක් ලියන්න.
2. ඔබට ගමේ දී අසන්නට ලැබුණු නිවේදනයක් ලියන්න.
3. ක්‍රීඩා තරගයක දී අසන්නට ලැබුණු නිවේදනයක කොටසක් ලියන්න.

මාතෘකානුකූල කතා

නිවේදන කියවීමෙන් ලබා ගත් කථන කුසලතාව ද පදනම් කර ගෙන, කිසි යම් මාතෘකාවක් යටතේ කතා කිරීමට ද පුළුවන. එසේ කරනු ලබන මාතෘකානුකූල කතාවක් මුල, මැද, අග මැනවින් සංවිධානය වී තිබිය යුතු ය. එවැනි කතාවක ප්‍රධාන ලක්ෂණ කිහිපයකි.

- අර්ථවත් බව
- පැහැදිලි බව
- හඬ පාලනය
- අවධාරණය
- ප්‍රසන්න බව ආදිය යි.

මාතෘකානුකූල කතාවක්, ග්‍රාහක අවධානය මනාව ලබා ගනිමින්, උචිත අංග චලන භාවිත කරමින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. මේ වැනි නිවේදනත් ඔබට අසන්නට ලැබී ඇද්දැයි බලන්න. කියවන්න.

එන සිකුරාදා	කොකු පණු දොස්තර
එනවලු ළමයිනි	ඩුං ඩුං ඩුං ඩුං
හොර ලෙඩ අරගෙන	නැවිත් ඉන්නට
හොඳ නැහැ ළමයිනි	ඩුං ඩුං ඩුං ඩුං
බෝතල භාජන	අරං වරෙල්ලා
ඇහුණ ද ළමයිනි	ඩුං ඩුං ඩුං ඩුං
කොකු පණු බේතෙන්	පාංඩු පිප්පුම
සනීප වෙනවලු	ඩුං ඩුං ඩුං ඩුං
බේත් අරං බිවු	ළමයින් කාටත්
නිවාඩු දෙනවලු	ඩුං ඩුං ඩුං ඩුං
එදාට නැවිත්	හිටියොත් ළමයිනි
දඬුවම් දෙනවලු	ඩුං ඩුං ඩුං ඩුං

එස්. මහින්ද හිමි - ළමා ගී සහ කවි

මෙය කලකට ඉහත දී ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් සඳහා සිදු කෙරුණු නිවේදන සිහිපත් කරන නිර්මාණයකි.

2. ඉහත ලිඛිත අභ්‍යාසවල දී ලියූ නිවේදන පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකකට බෙදී කියවන්න.
3. නිවේදන කියවීමේ දී සිසුන්ගෙන් සිදු වන දුබලතා සහ ප්‍රබලතා සාකච්ඡා කරන්න.
4. පන්ති කාමරයේ දී නිවේදන සකස් කර කියවන්න.
5. පහත සඳහන් මාතෘකාවලින් එකක් තෝරා ගෙන පන්තිය ඉදිරියේ කතාවක් කරන්න. ඒ සඳහා නිශ්චිත කාලයක් තීරණය කර ගන්න.
    - පොත්පත් කියවීමේ වැදගත්කම
    - මා කැමති ම ජාතික වීරයා
    - පරිසරය රැක ගත යුතු ය